

El contrari

19/IV/1979

El mot contrari es pot usar com a nom i com a adjectiu i entra, a més, en la formació d'algunes locucions. En molts d'aquests casos el precedeix, és clar, l'article definit corresponent, el, però no sempre tothom encerta a distingir en quins cas que el conjunt d'aquets dos mots sigui introduït per la preposició a: dit altrament, en quins casos cal escriure el i en quins altres al, tant més que aquestes dues formes, el i al, es pronuncien igual en una bona part del domini de la llengua.

Usat com a adjectiu rarament s'esdevé que contrari coincideixi amb l'article, ja que sol anar després del nom. Admetent, però, una frase com També hem escoltat el contrari parer, és ben clar que no hi caldria la introducció de la preposició. Anàlogament s'esdevé en el cas en què contrari, substantiu, equival a rival o enemic: El contrari encara va oferir molta resistència. Però a més d'aquest significat, el substantiu contrari té també un valor neutre, equivalent, per tant a «la cosa contrària», cas en què va sempre precedit per l'article definit, és a dir, el contrari. El Diccionari Fabra indica aquest ús únicament amb exemples: Va succeir precisament el contrari del que ell havia pronosticat, L'un és el contrari de l'altre.

No s'ha de confondre, doncs, aquest conjunt neutre el contrari amb les locucions al contrari, al contrari de i ans al contrari, en totes les quals veiem el mot contrari precedit per la forma contracta de l'article definit: No em va saber greu; al contrari, me'n vaig alegrar. Ell, al contrari de tu, fa sempre el que li manen. No combatem pas aquesta actitud; ans al contrari, la propugnem.

Es cert, però, que algunes frases, se sentit molt afí, són especialment propícies al dubte. Comparem No em va dir això sinó el contrari i No em va dir això sinó, al contrari, una cosa molt diferent. En la primera el grup nominal el contrari és el complement d'un verb sobreentès (dir), i en la segona al contrari és una locució adverbial ja que el complement del verb és el grup una cosa molt diferent.

Cal tenir en compte, també, que el grup nominal el contrari pot ésser el complement d'un verb que regeixi la preposició a. cas en què s'originaria igualment la contracció al: No contribueixen a aclarir les coses sino al contrari.

Albert Jane